

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ 2021

ΘΕΜΑ Α

A1.

Στο απόσπασμα παρατίθενται απόψεις τελειοφρόνων για το επαγγελματικό μέλλον των νέων στην Ελλάδα. Διατυπώνεται η αναγκαιότητα σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς η ανεπάρκειά του οδηγεί τους μαθητές στην επιλογή δημοφιλών εργασιών, με συνέπεια τον κορεσμό μερικών και την άνοδο της ανεργίας. Παράλληλα, οι τελειόφοιτοι συνειδητοποιώντας την αδυναμία επαγγελματικής αποκατάστασης αισθάνονται περιορισμένοι, εφόσον η επιβίωση προέχει της υλοποίησης των επιθυμιών/στόχων. Τέλος, εξαιτίας των περιορισμένων δυνατοτήτων ανάδειξης/προόδου στον εργασιακό χώρο, της καταπίεσης της επιχειρηματικότητας και των δυσχερών οικονομικών συνθηκών της χώρας, η νεολαία κατευθύνεται στην ετεροαπασχόληση ή τη μετανάστευση στο εξωτερικό.

ΘΕΜΑ Β

B1.

α. σωστό

β. σωστό

γ. λάθος

δ. σωστό

ε. λάθος

B2.

α. «Τελειόφοιτοι και επαγγελματικό μέλλον », «Προβληματισμοί για το επαγγελματικό αύριο...».

β. Στο κείμενο 1 ως τρόπος πειθούς χρησιμοποιείται η επίκληση στη λογική. Έτσι με τη χρήση των στατιστικών στοιχείων ισχυροποιείται η πειθώ, καθώς με αυτά προσδίδεται εγκυρότητα και αντικειμενικότητα

στα λεγόμενα της συντάκτριας και τον βασικό της ισχυρισμό στην πρώτη παράγραφο του κειμένου.

Η εκτεταμένη χρήση μαρτυριών στο κείμενο 2 χρησιμοποιείται για να παρουσιαστούν έγκυρα και αξιόπιστα μέσω των αυτούσιων λόγων των νέων οι προσδοκίες και τα προβλήματα των τελειοφοίτων της Ελλάδας στη σύγχρονη εποχή. Παράλληλα, προσδίδει ζωντάνια και αμεσότητα στο κείμενο.

B3.

Πρόθεση της συντάκτριας του Κειμένου 1, στην τελευταία παράγραφο είναι να ευαισθητοποιήσει τους/τις αναγνώστες /αναγνώστριες. Γλωσσικές επιλογές που ευαισθητοποιούν τον αναγνώστη στο συγκεκριμένο απόσπασμα είναι: - η ποιητική λειτουργία της γλώσσας, (ενδεικτικό χωρίο:) «Το αύριο, από αδιαπέραστο πέπλο, γίνεται και πάλι πεδίο εκκόλαψης προσδοκιών», μέσω της οποίας αναδεικνύεται η ελπίδα να ατενίσουν ξανά οι άνθρωποι το μέλλον με οραματισμό - το ρητορικό ερώτημα «Άλλωστε, τι άλλο μπορούμε να κάνουμε;», το οποίο με ζωντανό ύφος θέτει ως μόνη επιλογή των ανθρώπων την υιοθέτηση αυτής της ενεργού και αισιόδοξης στάσης απέναντι στο μέλλον - το α' πληθυντικό πρόσωπο «Σωρεύουμε», «Επιμένουμε», το οποίο προσδίδει αμεσότητα, οικειότητα και αίσθηση συλλογικότητας στην προσπάθεια των ανθρώπων να αγωνιστούν και να ελπίσουν για το μέλλον.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Στο ποίημα παρουσιάζεται η ζωή των παιδιών στον Σείριο, η απορία τους για το άστρο που βλέπουν στον ουρανό, η απάντηση του δασκάλου τους σε αυτή και η μετέπειτα συναισθηματική τους κατάσταση. Ο ποιητής αξιοποιώντας τη μεταφορά «ποτέ δε βάλαν έγνοια στην καρδιά» παρουσιάζει τον ανέμελο τρόπο ζωής των παιδιών στον Σείριο που έρχεται σε αντίθεση με τη ζωή των παιδιών στη γη. Με την οπτική εικόνα «Τις νύχτες... καράβι μακρινό» τονίζεται η απόσταση – αποστασιοποίησή τους από τη γη και ο προβληματισμός που τους δημιουργείται για το άγνωστο. Η απορία τους για το άγνωστο επιλύεται από τον δάσκαλό τους με τη χρήση ευθέως λόγου στην τρίτη στροφή του ποιήματος «αυτή... τοίχους». Ο δάσκαλος τούς αναφέρει την κατάσταση που επικρατεί στη γη. Αυτή η απάντηση προκαλεί συναισθήματα συμπόνιας στα παιδιά που αρχίζουν να κλαίνε και να προβληματίζονται

για το τι συμβαίνει μακριά από αυτούς, πιθανόν στους νέους ανθρώπους της γης. Προσωπικά, αν ζούσα στον Σείριο θα ένιωθα ικανοποίηση και χαρά, επειδή δε γνώριζα την άσχημη πλευρά της ζωής, θα ζούσα ξέγνοιαστα και χαρούμενα. Δε θα ήξερα τι σημαίνει πόλεμος, θάνατος, δυστυχία και μίσος. Από την άλλη πλευρά, όμως, σκέφτομαι ότι έτσι η ζωή θα ήταν μονότονη και βαρετή, αφού δε θα είχα κάτι για αγωνιστώ να κατακτήσω.

Πρόσθετοι κειμενικοί δείκτες:

- αντίθεση κλίματος πρώτης και τρίτης στροφής (Σείριος-γη) και αντίθεση στίχων «ποτέ δε βάλαν έγνοια στην καρδιά»-« και βάλαν από εκείνη τη βραδιά μιαν έγνοια στη μικρούλα τους καρδιά»
- μεταφορές: «ακούραστοι του ονείρου κυνηγοί»/ «κεντάνε με συνθήματα τους τοίχους»/ «βάλαν από εκείνη τη βραδιά μιαν έγνοια στη μικρούλα τους καρδιά»
- παρομοίωση: «σα φτερό θαλασσινό».

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Πρόκειται για άρθρο, συνεπώς, είναι απαραίτητος ο τίτλος. Σκοπός η πειθώ και η πληροφόρηση. Ο μαθητής μπορεί να σταθεί στην επικαιρότητα. Κατάλληλος τρόπος πειθούς η επίκληση στη λογική, μέσα: επιχειρήματα – τεκμήρια, ύφος σοβαρό, αναφορική λειτουργία της γλώσσας. Στον πρόλογο εκτίθεται το θέμα ή η προβληματική του ενώ στο κυρίως μέρος παρατίθεται επαρκές αποδεικτικό υλικό για να διασαφηνιστεί η κυρίαρχη ιδέα και να τεκμηριωθεί η θέση που διατυπώθηκε στην εισαγωγική παράγραφο. Προτεινόμενα ρηματικά πρόσωπα το γ' ενικό και γ' πληθυντικό.

Α' ζητούμενο: εφόδια

- Πολύπλευρη μόρφωση, πνευματική συγκρότηση, κριτική σκέψη, έλλειψη δογματισμού.
- Εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες, διαχείριση πληροφοριών
- Αυτογνωσία, απαλλαγή από προλήψεις και δεισιδαιμονίες.
- Κοινωνικά ενδιαφέροντα, αλτρουισμός, διαλλακτικότητα, συνεργασία, ομαδικότητα.
- Θάρρος, παρησία, γενναιότητα, αγωνιστικότητα, ισχυρή βούληση, οραματισμός.

- Ευσυνειδησία, ανιδιοτέλεια, αξιοπρέπεια.
- Διαπνέονται από ανθρωπιστικά ιδανικά (συνέπεια, υπευθυνότητα, εντιμότητα, ειλικρίνεια, δικαιοσύνη).
- Υγιής πολιτική συνείδηση, πολιτικά ενδιαφέροντα, δημοκρατικές αντιλήψεις, ενεργός συμμετοχή στα πολιτικά πράγματα.
- Σεβασμός αλλά συγχρόνως και κριτική στάση απέναντι στην παράδοση, πολυπολιτισμική συνείδηση.

Β' ζητούμενο: συγκεκριμένες δράσεις, με τις οποίες θα μπορούσατε εσείς οι νέοι να βελτιώσετε τον κόσμο

- Υπεράσπιση ατόμων που δέχονται ρατσισμό
- Προσφορά εθελοντικής εργασίας σε συλλόγους και ιδρύματα
- Συμμετοχή σε ειρηνικές διαδηλώσεις/διαμαρτυρίες για την καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Ενεργός συμμετοχή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να κάνουν εμφανή την άποψή τους για τα σύγχρονα προβλήματα και μέσω γόνιμου διαλόγου να προωθήσουν την ανάγκη ενεργοποίησης της γενιά τους για την αντιμετώπισή τους
- Προτάσεις για εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, ώστε να εφοδιαστούν οι νέοι κατάλληλα.